

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE PRAKTYK

JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE

PROFIL PRAKTYCZNY

Kierunek: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Wymiar praktyk – 240 GODZIN (lekcyjnych)

Uczelnia:

1. wydaje studentom imienne skierowania na praktykę (jeżeli zakład, w którym student odbywa praktykę takie wymaga),
2. dzienniki praktyk,
3. podpisuje na prośbę instytucji porozumienia dotyczące organizacji praktyk.

Opiekun z ramienia Uczelni:

1. zatwierdza miejsce odbywania praktyki – na podstawie wcześniej złożonych do Dziekanatu deklaracji (druk do pobrania w pliku poniżej),
2. kontroluje przebieg praktyki w wybranych instytucjach, w tym również zgodność praktyki z jej programem,
3. analizuje uwagi ogólne praktykantów dotyczące przebiegu praktyk zawarte w dzienniku praktyk,
4. dokonuje zaliczenia praktyki na podstawie potwierdzeń instytucji, ustalonej dokumentacji i opinii wpisanej w dzienniku praktyk.

Studenci odbywający praktyki zobowiązani są do:

1. zapoznania się z programem praktyk,
2. systematycznego prowadzenia dziennika praktyk, gdzie udokumentowany powinien być każdy dzień praktyki wraz z opisanymi czynnościami lub zajęciami, jakie student wykonał lub w których uczestniczył,
3. bezwzględnego stosowania się do poleceń kierownictwa placówki, przestrzegania obowiązującego w niej regulaminu pracy, wykonywania zadań stawianych przez opiekuna praktyki.

Zaliczenie praktyki przez Uczelnię następuje po:

1. przedłożeniu przez studenta dziennika praktyk, potwierdzonego pieczęcią instytucji oraz pieczęcią i podpisem opiekuna lub kierownika placówki, w której realizowana była praktyka. W dzienniku praktyk powinna być data rozpoczęcia i zakończenia praktyki;
2. przedstawieniu w formie pisemnej opinii opiekuna praktyki z ramienia instytucji, w której to opiekun wymienia swoje spostrzeżenia wobec studenta dotyczące jego postawy, poziomu zaangażowania w wykonywaną pracę, punktualności, przygotowania pedagogicznego, wiedzy, itp.;

Zwolnienia z praktyk (zgodnie z Ustawą z dnia 13.01.2023r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce art. 67 ust. 7):

„W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych”.

Studenci, którzy pracują lub pracowali w ostatnim czasie w instytucjach zgodnych ze studiowaną specjalnością mogą zostać zwolnieni z obowiązku odbywania praktyki pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia stwierdzającego pracę w takiej placówce oraz prośby do Rektora o zwolnienie z praktyk (druki zwolnienia dostępne w dokumentach do pobrania).

Cel praktyk

Celem praktyk zawodowych jest zapoznanie studenta z organizacją pracy przedszkola, szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej i poradni psychologiczno-pedagogicznej, warsztatem pracy nauczyciela, formami, metodami nauczania i wychowania oraz umożliwienie mu kształtowania i rozwoju umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z uczniami, a także weryfikacji własnych predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela.

Ogólne cele praktyk zawodowych:

- 1) poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
- 2) stwarzanie warunków do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela;
- 3) przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu nauczycielskiego;
- 4) świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami oraz współpracownikami;
- 5) wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela, w zakresie dotyczącym indywidualizacji procesu nauczania.

Praktyki zawodowe odbywają się w przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Praktyki śródroczne obejmują praktykę ogólnopedagogiczną oraz praktykę wychowawczo - dydaktyczną.

§1

Praktyka jest integralną częścią procesu kształcenia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie. Zaliczenie praktyki jest warunkiem koniecznym ukończenia studiów.

§2

Studenci jednolitych studiów magisterskich Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywają praktyki zawodowe w przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

§3

1. łączny wymiar praktyk wynosi przynajmniej **(240 godzin lekcyjnych, w tym 30 godzin praktyki śródrocznej, ogólnopedagogicznej)**. Praktyki realizowane są od V semestru studiów.

2. Plan studiów przewiduje realizację praktyk zawodowych w semestrach:

- V - 30 godzin praktyki śródrocznej, ogólnopedagogicznej;
- VI – 55 godzin praktyki wychowawczo – dydaktycznej w przedszkolu;
- VII – 55 godzin praktyki wychowawczo – dydaktycznej w klasach I-III;
- VIII – 50 godzin praktyki ciągłej w przedszkolu;
- IX – 50 godzin praktyki ciągłej w klasach I – III.

Dopuszcza się inny podział czasu praktyk niż wynikający z planu studiów (spowodowany wypadkami losowymi, np. choroba itp., trudną sytuacją życiową lub kolidującą z praktykami. Jednakże w każdym przypadku łączny wymiar odbytych praktyk musi wynosić przynajmniej (240 godzin lekcyjnych, w tym 30 godzin praktyki śródrocznej, ogólnopedagogicznej).

Ponadto obowiązkowo należy zachować kolejność odbywania praktyk zawodowych. W pierwszej kolejności, student odbywa praktykę śródroczną, ogólnopedagogiczną, następnie praktykę śródroczną wychowawczo- dydaktyczną i na koniec praktykę ciągłą. Inny niż wynikający z planu studiów termin odbywania praktyk może wyznaczyć dziekan wydziału na wniosek studenta.

§4

W przypadku praktyki śródrocznej, ogólnopedagogicznej (30 godz. w V semestrze) praktyka powinna odbyć się w czterech placówkach (szkole, w której znajdują się oddziały wczesnoszkolne – klasy I-III, przedszkolu, placówce opiekuńczo -wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej (w każdej po 7,5 godziny).

Podczas praktyk śródrocznych, ogólnopedagogicznych student poznaje zasady funkcjonowania i organizacji placówki, poznaje zadania (opiekuńczo - wychowawcze, diagnostyczne i dydaktyczne) oraz zapoznaje się z działaniami zawodowymi nauczyciela i warsztatem jego pracy. Czas na organizację tych spotkań jest przewidziany w planie studiów w V semestrze.

Praktykę śródrocznej wychowawczo-dydaktyczną student odbywa praktykę w klasach I-III szkoły podstawowej i w przedszkolu. W przypadku praktyki wychowawczo-dydaktycznej student jest zobowiązany odbyć praktyki zarówno w szkole (55 godzin) jak i w przedszkolu (55 godzin), w równym wymiarze godzin. Łącznie praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna jest realizowana w wymiarze 110 godzin. Praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna przewidziana jest w planie studiów w semestrze VI i VII.

Praktykę ciągłą student odbywa ją w placówce szkolnej i przedszkolnej w semestrze VIII i IX. Praktykę ciągłą student jest zobowiązany odbyć praktyki w szkole (50 godz.) i w przedszkolu (50 godz.).

§5

Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę powołuje zakładowego opiekuna praktyki, który sprawuje opiekę nad studentem w czasie odbywania praktyki.

§6

W trakcie odbywania praktyki student realizuje, pod nadzorem zakładowego i uczelnianego opiekuna praktyki, zagadnienia z ramowego programu praktyk lub inne umożliwiające realizację efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych.

§7

Efektom zrealizowanej praktyki powinno być nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych opisanych w efektach uczenia się przewidzianych dla studenckich praktyk zawodowych.

§8

Prawidłowy przebieg praktyk nadzoruje:

- z ramienia podmiotu, w którym odbywa się praktyka – zakładowy opiekun praktyki,
- z ramienia uczelni - kierownik praktyk. Praktyki mogą być hospitowane przez kierownika praktyk.

§9

Dokumentację praktyki stanowią:

- Deklaracja potwierdzająca chęć przyjęcia na praktykę,
- Dziennik z odbytej praktyki,
- Opinia zakładowego opiekuna praktyki (arkusz oceny kwalifikacji zawodowych studenta nabytych podczas praktyki).

§10

Warunkiem zaliczenia praktyki przez uczelnię jest realizacja wymiaru praktyk, uzyskanie pozytywnej opinii zakładowego opiekuna praktyki, uzyskanie pozytywnej oceny kierownika praktyk oraz terminowe złożenie pełnej dokumentacji.

Zaliczenie praktyk następuje w oparciu o przedstawioną dokumentację z praktyk oraz opinię zakładowego opiekuna praktyki.

Szczegółowe efekty uczenia się przewidziane dla praktyk zawodowych:

J. Praktyki zawodowe

J.1. Praktyka śródroczna

J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.1.1.W1. sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek oświatowych, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;

J.1.1.W2. realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne charakterystyczne dla przedszkola i szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówki oświatowej oraz środowisko w jakim one działają;

J.1.1.W3. zasady organizacji szkół lub placówek oświatowych, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;

J.1.1.W4. specyficzne dla placówki oświatowej codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.1.1.U1. wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy lub klasy, zachowań i aktywności dzieci w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

J.1.1.U2. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane albo doświadczane w czasie praktyk zawodowych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

J.1.1.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;

J.1.1.K2. praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w placówce oświatowej.

J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.1.2.W1. codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;

J.1.2.W2. kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.1.2.U1. wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej); projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i w szkole podstawowej;

J.1.2.U2. poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych, oceny efektów prowadzonych działań wychowawczych, stosować różne strategie pracy z dziećmi.

J.2. Praktyka ciągła

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.2.W1. praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu lub klasach I–III szkoły podstawowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.2.U1. stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki; planować i realizować działania wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu lub klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;

J.2.U2. poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

J.2.K1. rozwijania swojego przygotowania profesjonalnego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

**Ramowy program praktyk studenckich
na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie,
profil praktyczny**

Studenci jednolitych studiów magisterskich Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywają praktyki zawodowe w przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Łączny wymiar praktyki wynosi 240 godzin, w tym 30 godzin praktyki ogólnopedagogicznej.

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji wychowawczo-dydaktycznych przez:

- 1) **zapoznanie się** ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań wychowawczo-dydaktycznych i diagnostycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) **obserwowanie:**
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć oraz aktywności wychowanków,
 - b) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych środków,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) - dziecko oraz interakcji między dziećmi w toku zajęć,
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie dzieci, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania wychowanków oraz różnicowania poziomu ich aktywności,
 - f) sposobu motywowania wychowanków,
 - g) sposobu przydzielania i kontrolowania wykonania indywidualnych zadań,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego grupy, ról pełnionych przez wychowanków, ich zachowań i postaw,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie zajęć poszczególnych wychowanków, z uwzględnieniem wychowanków ze specjalnymi potrzebami, w tym wychowanków szczególnie uzdolnionych,

- j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- k) organizacji przestrzeni w miejscu prowadzonych zajęć, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu zajęć,
- b) organizowaniu pracy w grupach,
- c) przygotowywaniu pomocy i środków do prowadzenia zajęć,
- d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy wychowawczo-dydaktycznej i diagnostycznej
- e) kontrolowaniu realizacji przydzielonych zadań,
- f) podejmowaniu działań na rzecz wychowanków ze specjalnymi potrzebami, w tym szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowaniu przestrzeni, w której odbywają się zajęcia,
- h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, nauczyciela w szczególności:

- a) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków wspomagających,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści oraz dynamiki grupy wychowanków,
- c) organizację i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania wychowanków, rozwijanie umiejętności samodzielnego działania z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy wychowankach w grupach zadaniowych,
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami,
- i) diagnozowanie poziomu umiejętności uczniów/dzieci,
- j) podejmowanie indywidualnej pracy wychowawczo-dydaktycznej z uczniami/dziećmi (w tym wychowankami ze specjalnymi potrzebami),

- k) podejmowanie działań wychowawczych, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- l) podejmowanie współpracy z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z wychowankami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:**
 - a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela/wychowawcy (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych zajęć oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych zajęć,
 - f) omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów (słuchaczy).